

POLITICA D'UFFANTS E DA GIUVENILS
EN IL CHANTUN GRISCHUN

Actualitads da la politica d'uffants e da giuvenils

01 / 2024

Allegra, Ciao, Grüezi

Stimadas partenarias e stimads partenaris da la politica d'uffants e da giuvenils

Il program Politica d'uffants e da giuvenils dal Grischun è terminà. Pro memoria: Il program è vegnì lantschà il 2020 sco contract da subvenziun tranter il chantun Grischun (Uffizi dal servetsch social) e la Confederaziun (Uffizi federal d'assicuranzas socialas) ed è vegnì terminà la fin dal 2023.

Nus ans legrain fitg che nus avain cuntanschì bler durant quest process, e che nus avain pudì prender per mauns process impurtants e crear ina gronda rait. Participà a la realisaziun han divers departaments, vischnancas, acturs privats sco er persunas spezializadas. In cordial engraziament per Vossa collavuraziun constructiva.

Survista dals cuntegns

- Program Politica d'uffants e da giuvenils – quai avain nus cuntanschì e sguard en il futur
- Locals favuraivels per uffants e per giuvenils
- Dieta "L'uffant pitschen cun in cumportament da svilup che dat en egl – scleriment e promoziun"
- Manual per vischnancas «Politica d'uffants e da giuvenils communal»
- Ils dretgs da l'uffant en satg
- «Not a joke» – Metta fin al mobing
- Podcast Furmaziun tempriva

Cun la fin dal program n'è la politica d'uffants e da giuvenils betg terminada, mabain vegn sviluppada vinavant cuntinuadamain. Cun questa newsletter As tegnain nus vinavant al current davart las actualitads da la politica d'uffants e da giuvenils.

Salids amicabels

Susanna Gadiant

manadra da l'Uffizi dal servetsch social dal Grischun

Beat Hatz

manader dal project Politica d'uffants e da giuvenils

Uffizi dal servetsch social dal Grischun

Program Politica d'uffants e da giuvenils – quai avain nus cuntanschì e sguard
en il futur

Las finamiras impurtantas dal program èn stadas quellas da sclerir il basegn e da serrar largias da purschidas en ils trais champs d'acziun da la politica d'uffants e da giuvenils, numnadamain protecziun, promoziun e participaziun, sco er da garantir la coordinaziun tranter ils plauns statals.

En il rom dal program èn tut en tut 17 mesiras vegnidas svilupadas e realisadas.

> [Rapport final](#)

In guard sin ulteriuras activitads da la politica d'uffants e da giuvenils

- *Process legislativ – Lescha d'uffants e da giuvenils*

Sa basond sin las enconuschientschas dal program Politica d'uffants e da giuvenils vegn sviluppada la Lescha davart la protecziun, la promoziun e la participaziun d'uffants e da giuvenils en il chantun Grischun. Las lavurs respectivas han cumenzà. La consultaziun è planisada per l'onn 2026.

- *Furmaziun supplementara per geniturs da tgira*

En il mintgadi ston geniturs da tgira savens far frunt a situaziuns pretensiusas. Grazia a dis da furmaziun supplementara che han lieu regularmain, chattan els agid e sustegn. Las furmaziuns supplementaras vegnan organisadas e manadas tras ina giada l'onn da la partiziun Famiglia, uffants e giuvenils da l'Uffizi chantunal dal servetsch social.

L'atun 2024 stat il tema «pedagogia da traumas» en il center. Docenta è dr. phil. Maria Teresa Diez Grieser. Infurmaziuns exactas suondan il cumenzament da la stad directamain als geniturs da tgira.

«Il program Politica d'uffants e da giuvenils è terminà. Durant ils 4 onns dal project avain nus realisà impurtantas mesiras da promoziun, da protecziun e da participaziun en la politica d'uffants e da giuvenils ed uschia stgaffì meglras cundiziuns per ils uffants e per ils giuvenils en il Grischun. Da quest fatg dastgain nus esser superbis.»

Cusseglier guvernativ Marcus Caduff

Locals favuraivels per uffants e per giuvenils

Ina da las pli novas mesiras da realisar il 2023, è stada quella d'elavurar recumandaziuns davart la concepziun da locals da l'administraziun, ch'èn favuraivels per uffants e per giuvenils.

Secturs da retschaviment e da spetga sco er stanzas da sesidas vegnan per il pli endrizzads ord vista da las personas creschidas. Ils basegns dals uffants e dals giuvenils na vegnan strusch resguardads.

Cun las recumandaziuns per concepì locals favuraivels per ils uffants ed ils giuvenils vul l'administraziun dal chantun Grischun ir novas vias. Per la transformaziun da locals existents metta ella a disposiziun in manual, ina descripziun d'in chanaster da gieu e termagls sco er in mussavia per architects concernent edifizis novs.

Ils documents en rumantsch èn proximamain disponibils sin nossa [pagina d'internet](#).

> Mussavia da l'architect, manual, chanaster da gieu e da gieu en [tudestg](#)

Dieta «L'uffant pitschen cun in cumportament da svilup che dat en egl – scleriment e promoziun»

La Federaziun professiunala da las logopedas e dals logopedas dal Grischun ensemen cun il Servetsch ortopedagogic dal Grischun envidan ils 9. November 2024 a la dieta «L'uffant pitschen cun in cumportament da svilup che dat en egl – scleriment e promoziun».

Spezialistas e spezialists dals champs da la pediatria da svilup, l'otorinolaringologia, la logopedia, l'educaziun prescolara pedagogic-curativa e la diagnostica/promoziun dal svilup socio-emoziunal e psicomotoric refereschan davart il tema.

Durant il podium che suonda vegnan tractads er impuls e dumondas da las participantas e dals participants.

> [Ulteriuras informaziuns](#)

Manual «Politica d'uffants e da giuvenils communal» – in mussavia per vischnancas

Leitfaden zur Entwicklung kommunaler Kinder- und Jugendpolitik

La responsablada per la politica d'uffants e da giuvenils ha en emprima lingua la politica communal. Las vischnancas vegnan confruntadas cun la sfida da concepir la politica d'uffants e da giuvenils conform als basegns. En quest connex è il concept per la politica d'uffants e da giuvenils in instrument, cun il qual pon vegnir instradads pass impurtants.

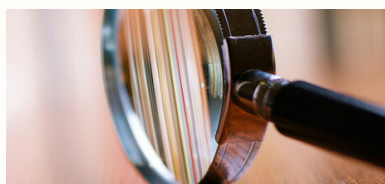
Il manual per la politica d'uffants e da giuvenils communal porscha in sustegn che sa basa sin la pratica.

El è concepì spezialmain per las personas responsablas en las vischnancas ed en las citads, che vulan sviluppar u realisar in concept da la politica d'uffants e da giuvenils. Il mussavia guida tras il process d'elavurar in concept e porscha agids concrets per lur realisaziun.

- > Il manual è in project da la [Scola auta specialisada da la Svizra dal Nordvest](#)
- > [Manual](#)

Project da perscrutaziun: Ils dretgs da l'uffant en satg

Ils uffants duain enconuscher lur dretgs – quai è la finamira dal project Ils dretgs da l'uffant en satg.

- > [Ils dretgs da l'uffant en satg](#)

En il rom dal project da la Scola auta specialisada Ost è vegnida sviluppada l'app dals dretgs da l'uffant KIDIMO. Questa app infurmescha conform a la gruppia en mira davart ils dretgs da l'uffant e sustegna ils uffants da far valair lur dretgs. L'app ch'è concepida en moda participativa sa drizza ad uffants en la vegliadetgna da 6 fin 12 onns. Sin la pagina d'internet chattan las personas d'instrucziun ulteriuras infurmaziuns accompagnantas.

«Not a joke» – Metta fin al mobing

Mobing n'è betg in skerz. Far mobing cunter insatgi n'è nagina sgnocca e na po mai esser legher. Pir dretg betg per la persona pertutgada da mobing.

Quai è il messadi central da la campagna davart il tema cybermobing, che l'organisaziun Giuventetgna e medias ha lantschà il matg 2023 sin TikTok ed Instagram e che vegn cuntinuada fin la fin dal 2024.

Questa campagna ha la finamira da pledentar directamain uffants e giuvenils e d'als sensibilisar per las ristgas da mobing online ed offline, d'als mussar opziuns d'agir e d'als render conscient davart las consequenzas penalas.

«Not a joke» vegn purtà da la plattafurma naziunala Giuventetgna e medias en collavuraziun cun la Prevenziun svizra da la criminalitad e cun Pro Juventute. Er geniturs, personas d'instrucziun e personas spezialisadas chattan sustegn ed infurmaziuns davart il tema mobing sin questa plattafurma.

> [Giuventetgna e medias](#)

Per tadlar: Podcast Furmaziun tempriva

Il podcast furmaziun tempriva reprenda dumondas davart la furmaziun tempriva, infurmescha davart enconuschientschas da la scienza e lascha vegnir a pled personas spezialisadas da la pratica. Produci vegn il podcast da l'Institut per la furmaziun tempriva 0 fin 8 da la Scola auta da pedagogia da Son Gagl.

El sa drizza a personas che han da far professionalmain (canorta, scolina, gruppa da giu...) u privat cun uffants pitschens.

> [Qua vai tar il podcast](#)

[Guardar novitads davart il project en l'internet sin l'agen computer](#)

Politica d'uffants e da juvenils dal Grischun
01|2024 / 25.06.2024

Contact: Beat Hatz, Uffizi dal servetsch social dal Grischun, kinderundjugendpolitik@soa.gr.ch

[visar la newsletter](#)

[Impressum](#)